

Школска 2015/2016. година
Окружно такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	На линији испод питања упиши име аутора књижевног дела <i>Грађанин племић</i> . _____ (име аутора)																
2.	Одреди врсту риме (према распореду римованих стихова) која је коришћена у одломку из Змајевог <i>XLII Булића</i> . <i>Песмо моја, већ си на полету, Поздрави ми све на овом свету, Поздрави ми славље и голубе, И сва срца, што се силно љубе.</i>																
	_____ (врста риме)																
3.	У поље поред имена аутора упиши број под којим се налази наслов дела које је он написао. Један наслов је вишак.																
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%; text-align: center;">1.</td> <td style="width: 50%;">Светли гробови</td> <td style="width: 20%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Писма из Италије</td> <td>Вук Стефановић Карацић</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>О народним певачима</td> <td>Јован Јовановић Змај</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Отаџбина</td> <td>Љубомир Ненадовић</td> <td></td> </tr> </table>	1.	Светли гробови			2.	Писма из Италије	Вук Стефановић Карацић		3.	О народним певачима	Јован Јовановић Змај		4.	Отаџбина	Љубомир Ненадовић	
1.	Светли гробови																
2.	Писма из Италије	Вук Стефановић Карацић															
3.	О народним певачима	Јован Јовановић Змај															
4.	Отаџбина	Љубомир Ненадовић															
4.	Заокружи слово испред тачног одговора: а) Катарза је стилска фигура. б) Катарза представља прочишћавање сажалења и страха. в) Катарза представља прочишћавање буке и беса. г) Катарза је врста строфе.																
5.	Пажљиво прочитај наведени одломак из комедије <i>Сумњиво лице Бранислава Нушића</i> . а) Подвучи све дидаскалије. ЈЕРОТИЈЕ: (чита гласно): „Плава риба” – јест „плава риба”. Буди Бог с нама! (Чита опет.) „Плава риба, кљукана династија.” (Тргне се) Ама, господине Вићо, шта је ово? (Чита даље.) „Локомотива, округ, трт, трт, трт... (Погледа у Вићу на наставља.) „зора, кундак, владика, фењер, свастикин бут, бубањ, печат, пензија, поп!” (Престаје.) Буди Бог с Нама, шта је ово?” б) На ког јунака се дидаскалије из претходног одломка односе? _____ (име јунака)																

6.	<p>У наведеним стиховима подвучене су оне речи које указују на присуство одређене стилске фигуре. На линији поред примера наведи назив стилске фигуре о којој је реч.</p> <p>а) <i>Милош пева, вила му оттева, Летње <u>грло</u> у Милоша царско...</i> _____ (стилска фигура)</p> <p>б) <i>Ко свилене нити што их паук сатка по дрвећу висе месечине вео.</i> _____ (стилска фигура)</p> <p>в) <i>Морава нас вода <u>од`ранила</u>...</i> _____ (стилска фигура)</p>	
7.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н.</p> <p>а) Монолог је разговор два лика у књижевном делу. Т Н</p> <p>б) <i>Горски вијенац</i> је драмски спев. Т Н</p> <p>в) Афоризам је обимнија врста од епа. Т Н</p> <p>г) Епски десетерац има исто слогова као и лирски десетерац. Т Н</p>	
8.	<p>Пажљиво прочитај наведену дефиницију из <i>Речника српскога језика</i> Матице српске и на линији напиши реч на коју се она односи.</p> <p><i>Смисао за комично, за духовитост, способност човека да у разним животним ситуацијама уочи њихову смешну, забавну страну.</i></p> <p>_____</p>	
9.	<p>У наведеном низу одредница подвучи три које се односе на народну песму <i>Женидба Милића Барјактара</i>.</p> <p>РОМАНСА, ЛИРСКА ПЕСМА, КОМЕДИЈА, ЛИРСКО-ЕПСКА ПЕСМА, АУТОРСКА КЊИЖЕВНОСТ, ЕПСКА ПЕСМА, НАРОДНА КЊИЖЕВНОСТ, БАЛАДА.</p>	
10.	<p>Пажљиво прочитај наведене стихове из народне песме <i>Почетак буне против дахија</i> у којима су прецизно наведени разлози народне буне, па заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p style="text-align: center;"><i>Ту кнезови нису ради кавзи, Нит` су ради Турци изјелице, Ал` је рада сиротиња раја, Која глоба давати не може, Ни трпити турскога зулума;</i></p> <p>Народ је спреман на буну зато што:</p> <p>а) не може да плаћа порез и трпи турско насиље; б) је разочаран у кнезове; в) не жели да трпи турско насиље док плаћа порез.</p>	

11.	<p>Нажљиво прочитај одломак и на линији напиши наслов дела коме он припада. Води рачуна о правопису.</p> <p><i>Кад је било ноћи у по ноћи Ал' завршиша Дамјанов зеленко; Пита мајка Дамјанове љубе: „Снао моја, љубо Дамјанова! Што нам вршиши Дамјанов зеленко?</i></p> <p>_____</p> <p>(наслов дела)</p>																
12.	<p>У приповеци <i>Пилипенда</i> Симо Матавуљ описује притисак који је вршен на Србе да напусте православну веру и пређу у католичку. Постепени прелаз на католичку веру преко признања врховног поглавара католичке цркве назива се:</p> <p>а) унификовање; б) унијаћење; в) убрзавање.</p> <p>(Заокружи слово испред тачног одговора.)</p>																
13.	<p>Поред имена сваког књижевног јунака напиши број који се односи на аутора у чијем делу се тај јунак појављује. Један писац је вишак.</p> <table data-bbox="204 1064 1244 1243"> <tr> <td>а) Вујо</td> <td>_____</td> <td>1. Петар II Петровић Његош</td> </tr> <tr> <td>б) Миле</td> <td>_____</td> <td>2. Лаза Лазаревић</td> </tr> <tr> <td>в) владика Данило</td> <td>_____</td> <td>3. Иво Андрић</td> </tr> <tr> <td>г) Благоје</td> <td>_____</td> <td>4. Петар Кочић</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>5. Љубомир Ненадовић</td> </tr> </table>	а) Вујо	_____	1. Петар II Петровић Његош	б) Миле	_____	2. Лаза Лазаревић	в) владика Данило	_____	3. Иво Андрић	г) Благоје	_____	4. Петар Кочић			5. Љубомир Ненадовић	
а) Вујо	_____	1. Петар II Петровић Његош															
б) Миле	_____	2. Лаза Лазаревић															
в) владика Данило	_____	3. Иво Андрић															
г) Благоје	_____	4. Петар Кочић															
		5. Љубомир Ненадовић															
14.	<p>Прецизно одреди форму приповедања у наведеном одломку из приповетке <i>Све ће то народ позлатити</i> Лаза Лазаревића.</p> <p><i>Капетана као да нека ледена рука ичепала за срце, али та рука исто тако нагло попусти, јер он у исти мах опази како се преко ћуприје креће један човек у простом војничком оделу, а без десне ноге и леве руке.</i></p> <p>_____</p> <p>(форма приповедања – прецизно навести)</p>																
15.	<p>Преознај писца на основу понуђених података, па његово име и презиме напиши на линији.</p> <p><i>Рођен је у Бранковини код Ваљева 1826. године. Отац му је био Прота Матеја, а деда му се звао Алекса. Много је путовао по европским земљама и дуго је боравио у Црној Гори. Он је наш први модерни путописац. Оставио је записе о својим путовањима по Швајцарској, Италији, Немачкој, Црној Гори.</i></p> <p>_____</p> <p>(име и презиме)</p>																

16.	<p>Међу наведеним књижевнотеоријским терминима подвуци ДВА која НЕ ОЗНАЧАВАЈУ књижевно-научне врсте:</p> <p>аутобиографија, биографија, басна, мемоари, дневник, новела, путопис.</p>													
17.	<p>Попуни табелу како је започето.</p> <table border="1" data-bbox="181 479 1398 763"> <thead> <tr> <th data-bbox="181 479 592 535">Назив дела</th> <th data-bbox="592 479 994 535">Име и презиме аутора</th> <th data-bbox="994 479 1398 535">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="181 535 592 613"><i>Симонида</i></td> <td data-bbox="592 535 994 613"></td> <td data-bbox="994 535 1398 613"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="181 613 592 692"></td> <td data-bbox="592 613 994 692">Вилијам Шекспир</td> <td data-bbox="994 613 1398 692"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="181 692 592 763"><i>Кроз међаву</i></td> <td data-bbox="592 692 994 763"></td> <td data-bbox="994 692 1398 763"></td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	<i>Симонида</i>				Вилијам Шекспир		<i>Кроз међаву</i>			
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста												
<i>Симонида</i>														
	Вилијам Шекспир													
<i>Кроз међаву</i>														
18.	<p>Пажљиво прочитај одломак из песме <i>Очију твојих да није</i> Васка Попе и подвуци стих који јој не припада.</p> <p><i>Славуја твојих да није</i> <i>Врбе не би никад</i> <i>Нежне преко прага прешле</i></p> <p><i>Руку твојих да није</i> <i>Небо би скоро увек</i> <i>У спу нашем преноћило</i></p>													
19.	<p>Следеће реченице из Андрићеве приповетке <i>Књига</i> поређај тако да сачињавају везани текст. Испред сваке реченице напиши редни број који јој одговара.</p> <p>___ Устајао је неколико пута, нечујно прилазио ковчегу, вадио књигу, разгледао и процељивао, па би је онда враћао у ковчег са уверењем да професор неће ништа приметити.</p> <p>___ И тај уторник је дошао, последњи уторник у првом семстру. Тога дана морале су бити враћене све књиге позајмљене у току полугођа.</p> <p>___ Али чим би се вратио у постељу и почео да размишља, јављале су се опет сумње.</p> <p>___ Ко не врати књигу, не може бити оцењен и добити сведочанство. У току ноћи између понедељника и уторника дечак није спавао готово никако.</p>													
20.	<p>Подвуци имена тројнице Вукових певача:</p> <p>Илија Бирчанин, Тешан Подруговић, Алекса Ненадовић, Вељко Петровић, Старац Милија, Филип Вишњић, Ђорђе Петровић.</p>													

Број бодова: _____

Прегледао/ла: _____

РЕШЕЊА: VIII РАЗРЕД ОКРУЖНИ НИВО

НАПОМЕНА: ТЕСТ СЕ ИСПУЊАВА ЊИРИЛИЦОМ; ОДГОВОРИ ОТВОРЕНОГ ТИПА МОРАЈУ БИТИ УСКЛАЂЕНИ СА ПРАВОПИСОМ.

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање						
1.	(Жан Батист Поклен) Молијер	1 бод						
2.	парна (рима)	1 бод						
3.	<table border="1"> <tr> <td>Вук Стефановић Караџић</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Јован Јовановић Змај</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Љубомир Ненадовић</td> <td>2</td> </tr> </table>	Вук Стефановић Караџић	3	Јован Јовановић Змај	1	Љубомир Ненадовић	2	Уколико су дата сва три тачна одговора, онда се даје 1 бод.
Вук Стефановић Караџић	3							
Јован Јовановић Змај	1							
Љубомир Ненадовић	2							
4.	б) Катарза представља прочишћавање сажаљења и страха.	1 бод Уколико ученик заокружи више од једног одговора, одговор се не признаје.						
5.	а) <i>(чита гласно)</i> <i>(Чита опет.)</i> <i>(Тргне се)</i> <i>(Чита даље.)</i> <i>(Погледа у Вићу на наставља.)</i> <i>(Престаје.)</i> б) Јеротије	Све тачно – 1 бод Уколико је подвучено и нешто погрешно, онда се не добија бод.						
6.	а) метонимија б) поређење в) персонификација	Уколико су дата сва три тачна одговора, онда се даје 1 бод.						
7.	а) Н б) Т в) Н г) Т	Уколико су дата три или сва четири тачна одговора, онда се даје један бод.						
8.	хумор (Признају се сви они одговори који могу бити синонимни одредници хумор.)	1 бод						
9.	<u>ЛИРСКО-ЕПСКА ПЕСМА,</u> <u>НАРОДНА КЊИЖЕВНОСТ,</u> <u>БАЛАДА.</u>	1 бод Уколико је подвучено и нешто погрешно, онда се не добија бод.						
10.	а) не може да плаћа порез и трпи турско насиље;	1 бод Уколико ученик заокружи						

		више од једног одговора, одговор се не признаје.												
11.	<i>Смрт Мајке Југовића</i>	1 бод												
12.	б) унијаћење;	1 бод Уколико ученик заокружи више од једног одговора, одговор се не признаје.												
13.	а – 4 б – 3 в – 1 г – 2	Уколико су дата три или сва четири тачна одговора, онда се даје један бод.												
14.	приповедање (нарација) у 3. (трећем) лицу	1 бод												
15.	Љубомир Ненадовић	1 бод												
16.	<u>басна</u> <u>новела</u>	1 бод Уколико је подвучено и нешто погрешно, онда се не добија бод.												
17.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Назив дела</th> <th>Име и презиме аутора</th> <th>Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Симонида</i></td> <td>Милан Ракић</td> <td>родољубива/ патриотска песма</td> </tr> <tr> <td><i>Ромео и Јулија</i></td> <td>Вилијам Шекспир</td> <td>трагедија</td> </tr> <tr> <td><i>Кроз мећаву</i></td> <td>Петар Кочић</td> <td>приповетка</td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	<i>Симонида</i>	Милан Ракић	родољубива/ патриотска песма	<i>Ромео и Јулија</i>	Вилијам Шекспир	трагедија	<i>Кроз мећаву</i>	Петар Кочић	приповетка	Уколико је дато четири, пет или свих шест тачних одговора, онда се даје један бод.
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста												
<i>Симонида</i>	Милан Ракић	родољубива/ патриотска песма												
<i>Ромео и Јулија</i>	Вилијам Шекспир	трагедија												
<i>Кроз мећаву</i>	Петар Кочић	приповетка												
18.	<u>Небо би скоро увек</u>	1 бод Уколико је подвучен још неки стих, онда се не даје ниједан бод.												
19.	3 1 4 2	1 бод се даје само за тачан редослед.												
20.	Тешан Подруговић Старац Милија Филип Вишњић	1 бод Уколико је подвучено више имена, онда се не даје ниједан бод.												